

OVCHILIK BILAN SHUG‘ULLANUVCHI FUQAROLARNI OV QUROLLARINI SAQLASH HOLATINI NAZORAT QILUVCHI DASTUR TASNIFI

S.Masharipov, L.Raximova, A.Adamboyev
TATU Urganch filiali “Dasturiy injiniringi” kafedrası

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada biz qurolga ega fuqorolarni va qurol saqlash sharoitini onlayn nazorat qilib borish ilovasi haqida ma’lumot beramiz. Bu ularning va atrofdagi insonlarning xavfsizligi hamda texnik ko‘rikdan o‘tganligini nazorat qilib borishga yordam beradigan qulay dastur hisoblanadi. Bu dastur Ichki Ishlar boshqarmasi xodimlarini ishini biroz yengillashtirishga yordam beradi va qurollarni vaqtda texnik ko‘rikdan o‘tkazishini nazorat qilib boradi.

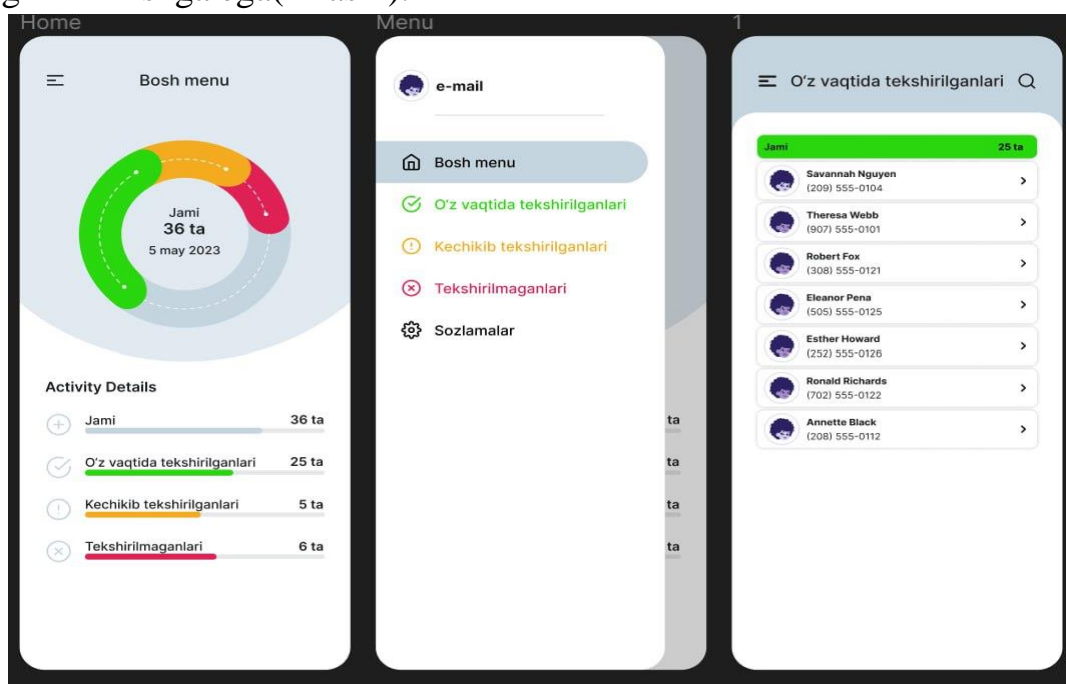
Kalit so‘zlar: Ov qurollari, xavfsizlik, qonunchilik, onlayn,

Qurolga ega bolish uchun qonunchilikga bo‘ysingan holda ruxsatnomaga ega bolish kerak. Qurol va uning o‘q-dorilari muomalasi sohasida jismoniy shaxslarga beriladigan ruxsat etish xususiyatiga ega hujjatlar quyidagi ruxsatnomalar hisoblanadi[1]:

- fuqaroviy qurolni, kolleksiyalash uchun mo‘ljallangan qurol va uning o‘q-dorilarini olishga doir;
- fuqaroviy qurol, mukofot qilingan qurol va uning o‘q-dorilarini, kolleksiyalash uchun mo‘ljallangan qurol va uning o‘q-dorilarini realizatsiya qilishga doir;
- fuqaroviy qurolni, mukofot qilingan qurolni saqlash va olib yurishga doir;
- sport o‘qotar quroli va uning o‘q-dorilarini, og‘iz qismidagi quvvat 3 jouldan yuqori va kalibri 4,5 millimetrdan ortiq bo‘lgan pnevmatik sport qurolini, tig‘li sovuq sport va sport uloqtirish qurolini saqlashga doir;
- soyli stvulli sport o‘qotar quroli va uning o‘q-dorilarini, tig‘li sovuq sport va sport uloqtirish qurolini, kolleksiyalash uchun mo‘ljallangan qurol va uning o‘q-dorilarini, ko‘rgazmaga qo‘yish uchun mo‘ljallangan qurol va uning o‘q-dorilarini tashishga doir;
- qurol va uning o‘q-dorilarini kolleksiyalashga doir;
- qurol va uning o‘q-dorilarini ko‘rgazmaga qo‘yishga doir;
- fuqaroviy qurol va uning o‘q-dorilarini, mukofot qilingan qurol va uning o‘q-dorilarini, kolleksiyalash uchun mo‘ljallangan qurol va uning o‘q-dorilarini, ko‘rgazmaga qo‘yish uchun mo‘ljallangan qurol va o‘q-dorilarini

O‘qotar ov, silliq stvolli sport, mukofot qilingan qurol va uning o‘q-dorilari, o‘zini o‘zi himoya qilish qurolini tashish Milliy gvardiya organlarining qurolni saqlash va olib yurishga doir ruxsatnomasi asosida amalga oshiriladi[2].

Shularni inobatga olgan holda biz yuqorida keltirilgan hujjatlarni IIB xodimiga taqdim etishimiz va keyinchalik ro‘yxatdan o‘tish imkoniga ega bo‘lishimiz mumkin, muvaffaqiyatli ro‘yxatdan o‘tgandan keyin qurolga ega bo‘lishimiz mumkin[3]. Dastur qurolga ega bo‘lgan fuqorolarni monitoring qilish, qurolni holatini va saqlash sharoitini tekshiruv muammolarini o‘z vaqtida hal qilishga yordam beradi. Dastur interfeysi quyidagi ko‘rinishga ega(1-rasm):

1-rasm. Dastur interfeysi.

Bu dastur qurollarni texnik xizmat ko‘rsatishini monitoring qilishda va xizmat xarajatlarini to‘lashni nazorat qilishda juda foydali va kerakli dastur bo‘lib, IIB xodimlarini bir qancha vaqtini tejash imkonini beradi. Bu dastur ya’na bir yaxshi imkoniyatidan biri bu fuqaro ma’lumotlariga ega bo‘lishi mumkinligi, kerak vaqtda fuqoro bilan tezda bog‘lana olishi va fuqoroni qurolini shaydorligini tekshirish vaqti kelgani haqida ogohlantirishi mumkin. Shuningdek, agar IIB xodimi o‘z vazifasini vaqtida bajarmasa, Ichki ishlar Boshqarmasi xodimiga kerakli chora tadbirlar ko‘riladi. Agarda fuqoro to‘lovlarni kechiktirsa, qonunda ko‘rsatilgan holda jarimaga tortiladi. Dasturni ya’na bir imkoniyati bu fuqorolarni ma’lumotlarini o‘zgartira olishi mumkin. Dasturni bosh sahifasida umumiy qurolga ega fuqorolarni jami soni ko‘rsatilgan va qanchasi tekshiruvdan o‘tganligini yoki o‘tmaganligi va biroz vaqtdan keyin tekshiruvdan o‘tganlarni grafik shaklda ko‘rsatib berilgan. Tekshiruvda IIB xodimi

fuqoro talablarga mos holda qurolni saqlayotganini, ya'ni, kirish eshigi panjara bilan qoplanganligi va qurol seyfda saqlanoyotganligini rasmga olib ma'lumotlar bazasiga saqlab qo'yishi imkonini beradi, bu esa kelajakda ro'y berishi mumkin bo'lgan kelishmovchiliklarni oldini olishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. <https://lex.uz/docs/-6040829?ONDATE=02.09.2022%2000>
2. <https://daryo.uz/2020/01/18/ozbekistonda-qurol-uchun-ruxsatnoma-qanday-tartibda-olinishi-malum-boldi/>
3. <https://www.bviib.uz/oz/news/urol-turisdagi-onunchilik-takomillashtirilib-unga-uzgartish-va-ushimchalar-kiritildi>